

70. yıl resmi kutlamaları çerçevesinde Kutlu
yoldaşın yaptığı konuşma:

Değerli yoldaşlar,

Bu önemli yıldönümünü sizlerle kutlamaktan büyük zevk duyuyorum.

Bugün 70. yıldönümünü kutladığımız Büyük Ekim Sosyalist Devrimi, insanın kurtuluş sürecini başlattı. Ekim Devrimi'nin merkezinde insan vardı. Şimdi çok açık görüyorum ki, Lenin'in öngördüğü gibi, her geçen yıl Büyük Ekim'in önemi daha da artıyor.

Ekim Devrimi, savaşların ortadan kaldırılması yolunda ilk adım oldu. Bugün onun çıktığı yolda, Sovyetler Birliği, öteki sosyalist ülkeler, kapitalist ülkeler komünist partileri ve içi hareketi nükleer savaş tehlikesini önleme, silahsızlanmayı başlatma mücadelesinde tüm barıştan yana güçlerle geniş bir sahayı ve gerçeklik koalisyonu oluşturuyorlar.

Türkiye Ulusal Kurtuluş Savaşı, Ekim Devrimi'nin etkisi ve yardımı altında başarıya ulaştı. Türkiye Komünist Partisi'nin kuruluşuna Ekim Devrimi esin kaynağı oldu.

Sizin ülkeniz, SEKP'nin öncülüğünde tarihte hiç geçirilmediği yollardan geçti, muazzam engeller aştı ve 70 yıl gibi insanlık tarihi açısından çok kısa sayılabilecek bir süreçte içiçiler ve öteki emekçiler için büyük kazanımlar sağladı, insanlık kültürüne eşsiz katkılar yaptı.

Bugün, elindeki dev bilimsel ve teknik olanaklara karşın, kapitalizmin insanlığın temel sorunlarını çözmekte büyük zorluklarla karşı karşıya olduğu bir kere daha görülmüyor. Sosyalist dünyanın tarihsel olarak üstünlüğü daha açık ortaya çıkıyor.

Yoldaşlar,

Sizin de yakından tanık olduğumuz gibi, büyük Sovyet ülkesi yepyeni bir devrimci döneme yaşıyor. SEKP XX'nin Nisan 1985 Fırcunu ile başlayan toplumsal yaşamın bütün alanlarında yenilenme süreci, görüyorum ki, enerjik biçimde ilerliyor.

Bu süreç dünya çapında muazzam bir önem taşıyor. Sizlerin şimdi SEKP 27. Kongresiyle önüne koyduğunuz hedeflere ulaşmak için gösterdiğiniz çabaların sonucu bütün insanlığın kadri üzerinde belirleyici bir etkiye bulacaktır. Bunu içtenlikle ve güvenle vurgulamak isterim.

İç politikanızla tam bir uyum içinde yürütülen Sovyet dış politikası ile, şimdi dünya barışının daha güvenli olduğunu söyleyebiliriz. Öte yandan iç politikada öne koyduğunuz sosyal ekonomik gelişmeyi hızlandıran stratejisinin başarısı, Sovyetler Birliği'nin barış-

ga güçlendirme sürecine katkısına, dolayısıyla insanlığın bu büyük üsleminin gerçekleştirilmesinin olanaklarını daha da arttıracaktır.

"Açıklık" politikası, Sovyet devletinin ve SSKP'nin dünyadaki saygınlığını hisle arttırıyor. Antikomünizm propagandası darbeler yiyor. Bu, bizim gibi kapitalist ülkelerde mücadele veren komünist partilerinin gelişme koğullarını olumlu yönde etkiliyor. !!!

27. Kongre'nin sosyal politikasının beğarıyla yaşamı geçmesi, sosyalist demokrasinin, Şayünetimin, sosyalist pluralizmin gelişmesi emin olabildiğinin ki, sosyalizmin dünya çapındaki çekiciliğini kat kat arttıracaktır. Siz, burada ne kadar insanocıl, ne kadar demokratik, ne kadar refah içinde bir toplum yaratırsanız, biz kapitalist ülkelerde mücadele veren sol güçlere sosyalist ülkelerimiz uğruna mücadelede o kadar büyük bir destek sağlanmış olacaksınız.

Sovyet Toplumundaki gelişmeler, dünya çapında barış ve demokrasi fikirlerinin güçlenmesine, barış ve demokrasi için yığınasal hareketlerin yükselmesine doğrudan katkıda bulunuyor. Bu ise bizim ülkemizde ki barış ve demokrasi mücadelesi için de caba olverikli koğulların doğmasına yardımcı oluyor.

Biz, Gorbacov yoldaşın açıkladığı SSKP MK'nin yenilenme politikasına ülkemizin yalnız politik yaşamı üzerinde değil, ekonomik, sosyal ve hatta kültürel yaşamı üzerinde çok ynlü olumlu etkilerini somut olarak görüyoruz. Bu politika aynı zamanda ülkemizle ilişkiler bakımından temellerini Lenin ve Atatürk'ün attığı Türk-Sovyet dostluğunun da günlükteki devamıdır. Sovyetler Birliği'nin iç işlerine karışmaya ve iyi komşuluk ilkelerine dayalı bu geleneksel politikaya bizim halkımızın da çıkarlarına uygundur.

Yoldaşlar,

Biz kapitalist ülkeler sol güçlerinin de şindi yeni bir anlayışla mücadele vermesi, ortak devamıyan beğarısı için acunludur.

Şindi Türkiye'de işçi sınıfının iki partisi, İKP ile TİP, SSKP olarak birleşiyorlar. Bu birlik Marks, Engels ve Lenin'in Şğretisi ışığında günlük ve dünya koğullarına uygun geliştirilmiş yeni bir politik stratejiye dayanıyor. Bu stratejiyi geliştirirken, SSKP'nin Nisan 1985'den bu yana Marksist-Leninist teoriye yaklaşım tarzından yararlandığını belirtmek isterim. Bu strateji, komünist partisinin rolünü sürekli arttırmasına gerektiriyor. Bunun bir gereği olarak TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın ile birlikte Şönlükteki günlere politik güçmen olarak bulunduğumuz yurtdışından Türkiye'ye giderek SSKP'nin çalışmasına legal olarak beğlanması için girişimde bulunacağız. Bu adımın işçi sınıfının, Türk ve Şürt halkının barış, de-

mekresi, agırlık mccadelesinde önemli bir dönemeç noktası olacağına inanıyoruz. Komünist hareketin Türkiye'de legalitesini kazanmak için başlatacağıms bu mccadelede Sızların dayanışmasına yanımızda göreceğimize eminiz.

TEP yeleri adına bu ylce bayramınızı kutlar, Sizlere yeni ve daha büyük beğarılar dileriz.

Yağasın Büyük Ekin Sosyalist Devrimi!

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Partiler arası toplantıya sunulan konuşma:

HAYDAR KUTLU

Yoldaşlar, arkadaşlar,

Bu tarihsel büyük günde barış ve kardeşlik atmosferi içinde sizlerle yapıcı bir diyalog ortamı bulduğumuz için bir komünist olarak sevinçliyim.

Görülüyor ki, yokedicî nükleer cephane birikimine rağmen dünyamız onun geleceğinden sorumluluk duyanların avuçları içindedir. Ve yine görülüyor ki, barış ve insana yaraşar bir dünya için sağduyu ve gerçekçilik koalisyonu bir ütopya değildir.

Bu forumda insanlığın umut ve istemlerinin nabız atışları duyuluyor dersen, bu büyük sözden dolayı beni bağışlayan. Burada farklı politik görüşlerin bu geniş yelpazesi bu gerçekten başka neyi ifade edebilir?

Bu forumda kadın, erkek, yaşlı, genç milyonlarca insanın umut ve istemlerinin yoğunlaşması ilk bir reslantı da değildir. Bundan 70 yıl önce de dünyaya sarsan günlerde Lenin'in başında olduğu Komünist Partisi ve Sovyet Devleti tüm insanlığın, işçi, emekçi ve aydınların ilgi gök merkezi durumuna gelmişti.

Ne var ki, bu benzerlik aynı zamanda düşündürücüdür de. Bize tarihsel gelişmeyi eleştirisel yaklaşmak gerekliliğini düşündürüyor. Geleceğin başarısı için bu son derece önemli çabaya komünistlerin giriştiğini görmek bize umut veriyor. SBKP MK Genel Sekreteri Gorb. gov yoldaşın tören toplantısında yaptığı konuşmasını bu açıdan okuduğumuzda çok önemli buluyoruz ve bizim beklentilerimize de yanıt verdiğini düşünüyoruz.

Fakat aynı zamanda düşünceimizi bugüne çeviriyoruz. Buredaki yapıcı eleştirisel atmosfer bir komünist olarak aramızdaki ilk işbirliği ve diyalogun bütün potansiyellerini değerlendirip değerlendirmediğimizi düşündürüyor. Herhalde birlikte yapabileceğimiz daha çok şeyler olmalı.

Bunun yolu her şeyden önce farklı ideolojik-politik görüşler.

mize rağmen birbirimizi daha iyi tanımak ve anlamaktan geçiyor. Bu ise birbirimize daha yakın olmayı gerektiriyor. Bu durum aynı zamanda ortak geleceğimizin ve küçülen dünyamızın nesnel bir sorunuğudur.

Fakat en başta bu amaç için ne yapmalıyız sorusunu komünistler olarak kendimize sormalıyız. Herhalde ilkönce gerçeğin yalnızca Marksistlerin tekelinde olmadığına altını çizmeliyiz. Yapıcı diyalogun önkoşulu budur. İkincisi Marks, Engels, Lenin'in düşüncelerini günümüzün yeni koşullarında sınavdan geçirmeye, onları yeniden üretmeye cesaret etmeliyiz. Eğer bunu başaramazsak gerçekte ya yaşamın onların düşüncelerini yeniden doğrulamakta olduğunu da göremeyiz. Üçüncü olarak teori ve pratikteki yanlışlarımızı, sorunlarımızı, zayıflıklarımızı açıkça ortaya koymakta tereddüt geçirmemeliyiz. ^{Ve} Son olarak bilimsel-teknolojik devrim çağında yaşamın hızına ayak uydurmada gecikmemeliyiz.

Bu çerçevede biz şöyle düşünüyoruz: Ekim Devrimi yalnız Sovyet halklarına değil tüm dünya halklarına yeni bir yol açan bir devrimdir. Ekim Devrimi 20. yüzyılın insanlığın yaşamında yeni bir çağı başlatan en önemli olaydır. Ekim Devrimi, yalnız Sovyetler Birliği'nde her türlü sömürüye, ulusal ezgiye son veren yeni bir toplumun temellerini atmakla kalmamış, tüm dünyada ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesine yeni bir hız vermiştir. Türkiye'de Ulusal Kurtuluş Savaşı Ekim Devrimi'nin etki ve yardımları ile zafere ulaşmıştır.

Ekim Devrimi, tüm ilerleme güçlerinin sempati ve ilgisiyle karşılanmış olmasına rağmen, daha sonra tüm bu güçlerin bu devrime ortak bir şekilde sahip çıkmaları ~~gerçekleşmemiştir~~ gerçekleşmemiştir. Örneğin işçi hareketinin komünistler ve sosyaldemokratlar olarak ikiye bölünmesinde Ekim Devrimi'ne karşı tutum belirleyici olmuştur. Tarihteki ilk zafere ulaşan sosyalist devrimi savunmak ve ilerletmek gereği o dönemdeki tarihsel koşullarda görüş farklılıkları hızla derin ideolojik karşıtıllıklara dönüşmek durumundaydı. Hele tüm ilerleme güçlerinin aralarındaki fikir ayrılıklarını çeşitliliği kapsayan bir

birliktelik içinde tartışmanın koşulları henüz yoktu.

Olağanüstü zor koşullarda emperyalizmin en saldırgan güçlerinin hemen hemen aralıksız saldırıları altında, insanüstü gayretlerle sosyalizmin kurulması, faşizmin yenilgiye uğratılması ve soğuk savaş dönemi baskılarının geriletilmesi, dünyada devrimci sürecin ikinci bir dalgasına yol açtı. 2. Dünya savaşı sonrasında bir dizi ülke sosyalizme geçti, emperyalizmin sömürge sistemi çöktü, birbiri ardından birçok ülke ulusal bağımsızlığına kavuştu.

Özellikle dünyanın faşizm belasından kurtarılmasında gösterdiği eşsiz fedakarlık ve kahramanlık Sovyet halkına dünya kamuoyunda büyük bir politik ve ahlaki otorite kazandırdı. Ama tüm ilerleme güçlerinin gösterdiği bu sempati devrimci sürecin ikinci dalgasına bütün bu güçlerin ortak sahip çıkması sonucunu getirmedi. Çünkü bugün ifade edildiği gibi, 30'lardan sonra Sovyetler Birliği'nde Lenin'in ilke ve yöntemlerinden ayrılmaya, ülke ve parti içinde demokratik normların sedelenmesine, dogmatizme ve bürokratizme yol açan tutumlar ilerleme güçlerinde yeni bir farklılaşma doğurmuştu. Nesnel tarihsel ortam da tüm ilerleme güçlerinin görüş ayrılıklarını kırarak birlikteliği bozmadan tartışmalarına elverişli bir duruma gelmemişti.

80'li yıllarda insanlık bir ayıyol ayrımıyla karşı karşıya geldi. Bilimsel teknik devrim, üretimin uluslararasılaşması, yığinsel kırım silahlarının düzeyi, global sorunlar dünyamızı bütün çelişkileriyle birlikte, karşılıklı bağımlılığın arttığı bir bütünselliğe verdirmişti. Ya insanlık bir nükleer ya da ekolojik felaket sonucu hep beraber yok olacak, ya da bu sorunlara ortak çözümler bulunacaktı. Çözümlerin bulunabilmesi, yeni politik düşünce tarzının egemen olmasına bağlıydı.

Bu durumda Sovyetler Birliği'nde başlatılan yenilenme sürecini dünya çapında etkileri olan devrimci bir adım olarak görüyoruz. Uluslararası alanda tarihte ilk defa silahlanma k helezonu tersine

dönmeye başlıyor. Nükleer silahsızlanma konusunda somut bir adım atılıyor. Sovyetler Birliği'nde demokrasinin her alanda sonuna kadar geliştirilmesi temelinde halkın devrimci gücü harekete geçiriliyor. Sosyalist üretim ilişkileri birlikte modern teknolojiler temelinde ülke ekonomisi baştan aşağı yeniden örgütleniyor.

Bu devrimci süreç, iç ve dış politik sonuçlarıyla dünya çapında işçi ve emekçilerin, aydınların ilgi ve sempatisini topluyor. Bu sürecin başarısıyla dünya çapında barınış güvenceye alınacağı ve tarihsel ilerleme sürecinin üçüncü bir dalgasının başlayacağı kanımızda özgü-
eleştirici ve yaratıcı ruhunu, demokratizmin yeniden ülke ve parti rülebilir. Öte yandan bu süreç Lenin'in/yaşamına olanca canlılığıyla egemen olması koşullarında gerçekleşiyor. Bu sürece sempati ve ilgi gösteren tüm ilerleme güçlerinin bu sürece birlikte sahip çıkmaları, ondan yararlanmaları ve onu desteklemeleri için koşullar her zaman-
kinden daha elverişlidir. Tüm ilerleme güçlerinin görüş ayrılıklarını aralarında birlikteliğe zarar vermeden tartışabilecekleri nesnel bir ortam şimdi oluşmaktadır.

Dünya çapındaki ilerleme güçleri başta barış olmak üzere insan-
lığın günümüzde paylaştığı bir dizi temel istem için güçlerini etkinliklerini birleştirebilirler. Ulusal egemenliğin güçlendirilmesi ekonomik gelişme, demokrasi, sosyal adalet, kültürel zenginleşme, kişiliğin gelişmesi, doğanın korunması, kadının özgürlüğü bunları başlıcalarıdır. Askersel-politik, ekonomik, ekolojik ve insan hak-
ları boyutlarına sahip olan Birleşmiş Milletler kapsamında gerçekleştirebilecek olan bir uluslararası güvenlik sistemi, bu istemle en genel programatik çerçevesini oluşturabilir.

Kanımızca artık tüm ilerleme güçleri için ayrılık noktalarını birlikteliği bozmayacak biçimde tartışmaya olanak verecek yeni bir politik kültürün koşulları hızla olgunlaşmaktadır. Böyle bir tartışma "günümüzde ilerleme güçlerinin temel faaliyetlerinin yeni anlamı nedir"

"insan etkenini tüm çalışmalarımızın ana eksenine haline getirmek için ne yapmalıyız?" gibi konularda ortak yanıt aramayı olansıklı kılabilir.

Yeni bir bunalımın eşiğinde olan kapitalizme karşı sosyalizmin tarihsel üstünlüğü ve Ekim Devrimi'nin insanlığa açtığı perspektif daha ~~haxi~~ belirginleşiyor. Kapitalizmin bunalımı ~~kendiliğinden~~ kendiliğinden ilerleme güçleri lehine ~~sonuçlar doğurmuyor~~. Tersine işçi ve emekçiler en başta yıkıma uğruyor. Ama öte yandan, barış, demokrasi, insan özgürlüğü ve demokratik kalkınma temelinde toplumun yeniden örgütlenmesinin koşulları olgunlaşmaktadır. Bu durum farklı politik ve sosyal güçler arasındaki işbirliğinin ortak temellerini genişletiyor.

Tüm ilerleme güçleri, özgünlüklerini koruyarak farklı istemlerle farklı ~~şaghtaxaxax~~ örgüt ve eylem biçimleriyle yer alabilecekleri çok yapalı, farklılaşmış ama geniş ve güçlü bir hareket oluşturabilirler.

Sol güçler, özellikle komünistler ve sosyal demokratların ortak gelenek değer ve amaçları temelinde bir araya gelmeleri bugün dünden daha olansıklı gözüküyor.

Bu hareketin bütünselliği içinde komünistlerin de kendi aralarında daha yakın ve her tür formalizmden uzak, yeni tarzda ilişkiler geliştirmelerinin önünde bir engel görmüyoruz. Sınıfsal dayanışma, enternasyonalizm ve ortak amaçlar temelinde, bütün ilerleme güçlerinin birlikteliğine bir alternatif oluşturmayacak şekilde komünist hareketin birliği güçlendirilebilir. Kuşkusuz bu da partilerin bağımsızlığı, eşit haklılığı temelinde çeşitlilik içinde birlik olacaktır. Böylece teoriyi geliştirme sorunlarını düşünce ve deney zenginliği içinde daha kolay çözebiliriz.

~~Şimdi~~

Günümüzde komünistlerin politik gelişmelere müdahale kapasitelerinin genişlediği kanısındayız. Bunu, olağanüstü zor koşullar altında olmamıza karşın kendi ülke gerçeğimizde de görüyoruz.

Ancak TKP olarak yine kendi gerçeğimizden hareketle gördük ki, bu kapasitenin kullanılabilmesi için günümüzün değişen koşullarına uygun yeni bir politik stratejiye zorunludur. Aynı zamanda parti olarak kendimizi yenilememiz gerekiyor.

Ülkemizde 1980 askeri darbesi ile demokrasi güçlerinin uğradığı yenilginin nedenlerini analiz ederek ym yola çıkan partimiz, programatik anlayışını, parti faaliyetinin başlıca yönlerini ve parti içi yaşamını köklü bir eleştirisel değerlendirmeye tabi tuttu.

Partimiz 1980 sonrasında çelişkili ve zigzağlı da olsa görüşlerimizi sürekli geliştiren bir arayış ve tartışma sürecinden geçti. Bu süreç içinde aynı çabalar içinde olan Türkiye i İşçi Partisi ile Birleşerek TBKP'yi oluşturma kararı aldık.

Sonuçta; barışın korunması ve demokrasinin kazanılması gibi birbirleriyle sıkıca bağlı iki ağırlık noktası bulunan yeni bir politik strateji ve bir dışı konuda henüz kapitalizm çerçevesi içinde kalan alternatif demokratik programlar oluşturduk. Bunu yaparken dışımızdaki demokrasi güçlerinden azami yararlanmayı ve parti içi demokrasiyi geliştirmeyi yöntem olarak benimsedik. Amacımız toplumda ilerlemeye yana tüm güçlerle yapıcı bir diyalog, kendi içinde canlı bir tartışma yürütebilen, politik duruma sürekli müdahale edebilen, yaygın sosyal etkinliklerin örgütleyicisi bir politik parti olmaktır.

Diğer yandan ilerleme güçlerinin yeni sorunlarla karşılaşmalarında bölünme ve zayıflamalarının bir yazgı olmadığına da yeni bir program ve strateji temelinde, TİP ve TKP birliğini gerçekleştirerek, mütevazı ölçüler içinde, ortaya koyduğumuza inanıyoruz.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin politik inisiyatifi alabilme ve yeni stratejisini yaşama geçirebilmesi i milyonlara insana özgürce seslenebilmesine bağlıdır. Yani legale çıkmamıza bağlıdır. Diğer yandan barış ve yumuşama için gecikmeden kendi Ülkemizde görevlerimizi en etkili biçimde yerine getirmek zorundayız.

Ülkemizde koğullar henüz komünisteler için demokratik güvenceler sağlamıyor. Ancak her şeyin tam m olgunlaşmasını beklemek de gerekmiyor.

Bu sürece aktif müdahale edebilmek ve gelişmeyi hızlandırabilmek için TİP ve TKP yönetimleri, iki partinin genel sekreterlerinin TBKP'nin legal çalışmasını başlatmak üzere Ülkeye dönmelerine karar vermiştir..Attığımız bu adımın kolay başarı getireceği hayalinde değiliz. Özgürlüklerimiz için mücadele adımdır bu.

Bütün demokrasi ve ilerleme yanlısı güçlerin demokrasi ve özgürlük mücadelemize destek vereceklerine inanıyoruz.

Hepinize TİP ve TKP adına saygılar sunarım.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARASIRMA ENSTİTÜSÜ
TÜSTAV

Moskova'da Ekim devriminin 70. yılı dolayısıyla düzenlenen ve tüm dünyadan 178 parti ve hareketin temsilcilerinin katıldığı iki günlük toplantının açılışında M.Gorbacov'un yaptığı konuşma (4 Kasım 1987):

Sayın yoldaşlar ve arkadaşlar,

Sizleri yeniden selamlıyorum, bu sefer, her açıdan alışılabilir dışarıda olan ve günümüz dünyasında meydana gelmekte olan köklü değişiklikleri yansıtan toplantıma katılanlar olarak selamlıyorum.

Bu fırsattan yararlanarak, sizleri, kutlamalarımıza katılmak üzere ~~uzere~~ geldiğiniz için teşekkür etmek istiyorum. Bu bizim için büyük bir onur ve destektir.

Yoldaşları Ekim Ocak'ın 70. yıldönümü dolayısıyla düzenlenen törenin hepimiz vardı. Bu nedenle, kendi işlerimden bir kere daha bahsetme ~~Konuşmamda söylemiş olduklarımın~~ ~~na~~ gerek kalmıyor. ~~Bunun yerine,~~ burada, bazı düşünceleri dile getireceğim.

Ekim devriminin başlattığı güçlü devrimci dalga Avrupa'da ve dünyada, yatışmaya başladığı sıralarda, hareketi, pek çoğunun Ekim devrimini elle tutulacak kadar yakınlaştırdığını sandıkları, hedeflere götürecek yolun ne kadar karmaşık olduğunu herkesten önce Lenin gördü. Lenin'in başlangıçta sadece politik ya da sırf diplomatik bir fikir olan barış içinde yanyana yaşama ("barış içinde birarada yaşama") fikri yine Lenin'in NEP anlayışıyla çağımızın temel yasalarından birini durumu ne geldi.

Bununla birlikte, daha sonra, kimi zaman başka fikirler daha ağır bastı. Ama bugün artık, kimi zaman gerçeklerin yerine ülküleri çıkış noktası yapan, tarihi yanlış girişimlerinin üstesinden kesinlikle gelinmiştir.

Uluslararası gelişmenin bütün savaş sonrası dönemde biriken ve elgunlaşan özellikleri 80'li yıllarda iyice belirginleşmiştir. Bunlar, hergeyden önce, insanlığın yaşamını sürdürmesini en ön sıraya çıkaran nükleer çağın özellikleridir. Daha sonra, bunlar, itici gücü bilimsel-teknik devrim olan, uluslararası ekonomik ilişkilerin karmaşıklaşması ve yeryüzündeki ülke ve halklarının birbirlerine karşılıklı bağımlı

lıklarının artması, ayrıca dünyanın karmaşıklığının çokyanlılığı ve çelişkililiği içinde oluşması sürecinin özellikleridir. Sen olarak, bu, ~~günlük yaşamın karmaşıklığına~~ insanların kendilerini tehlikelere, günümüz yaşamının hızına ve gerginliklerine kendini uyarlama konusundaki biyolojik yeteneğine bir meydan okuma olan global sorunların keskinleşmesidir.

Bütün bunlar, barış içinde yanyana yaşama fikrinin yeni bir tarzda kendini göstermesine yol açıyor. Bu ise, politik hareketlerin kendi görevlerini yeniden tahlil etmelerini, bunlar üzerinde yeniden derinlemesine düşünmelerini, varolan ideolojik gemaların ve kışkırtıcılar üstesinden gelinmesini gerekli kılıyor.

Bu kolay birşey değildir. Hiçkimsenin elinde hazır reçeteler yoktur. Günümüzün çelişkililiği/dünyası/^{ya oluşturulmuş} labirentten çıkış yolunu gösterecek Ariadne'nin ipine hiç kimse sahip değildir. Biz, yeni düşünce ile ilgili görüşlerimizi açıklarken, hiçbir şekilde, akıl taşı bulduğumuz iddiasında değiliz. Biz, insanlığı bugünkü "mayan tarlasından" 21. yüzyıla, atom silahsız ve şiddetsiz bir yüzyıla, götüreceğiz yolları arıyoruz ve başkalarını da bu yolları birlikte aramaya davet ediyoruz.

Tarihsel açıdan bakıldığında, uygarlığın gelişmesi sırasında ortaya çıkmış olan kritik noktaların üstesinden gelinmesinde belirleyici katkıyı yapan kuşaklar ki sosyalizm olacaktır, biz bu kanıdayız. İnsanlığın ^{başka,} ilkesel bakımdan/~~güç,~~ kurtarıcı bir basamağa yükselmesini olanaklı kıla-
cak Hegel'ci/^{"kültür"} etkili bir şekilde arama, çıkarlar dengesini etkileme yeteneğine potansiyel bir şekilde sahip olan bu toplum düzenidir. Sosyalizmin potansiyeli kendisini tam olarak ortaya koymuş olmaktan uzaktır.

Aslında, kökeni Ekim 1917'de bulunan son derece derinlemesine bir toplumsal devrim yürüyüşüdür. Ama bu devrimin süresi, yeni niteliği ve düzensizliği, ilerlemelerle "gerilemeler" in bir arada bulunması, ~~bu~~ devrim süreçleriyle devrim süreçlerinin birbirlerinin yerini alması ve ~~kaybı~~ aralarındaki karşılıklı ilişki, her türlü mantıksal, eski ders kitaplarına göre oluşturulmuş ve yaşama yabancı ~~şemayı~~ kullanılmaz kılıyor.

Çağın toplumsal hareketinin mantığı ~~kanaklık~~ gittikçe daha açık bir şekilde ortaya çıkıyor. Bu mantığın özü, sömürü toplumunun, gerek maddesel gerekse tinsel bakımdan saygınlığını yitirmesidir.

Ne sosyalizmin tarihindeki olumsuz anlar, ne Marksizm karşıtlarının yazdıkları kütüphaneler dolusu kitaplar, ne de dünyadaki ideolojik polemğin keskinliği ve inceliği, kapitalizme tek bir alternatif olduğu vargısını yalanlayamadık. Bu alternatif sosyalizmdir.

Bununla birlikte, gelişmenin oynaklığı sürüyor. Tarih helezonundaki her bir yeni dönemde, eski dünyanın güçleri o anki en tehlikeli gelişkilere karşı koyma ve kendi egemenliklerini uzatma çabalarını buluyorlar. Örneğin, bilimsel-teknik devrim ^{den} kapitalizm tarafından yararlanılmasında böyle olmuştur. Kuşkusuz ki, her bir yeni aşamada kapitalist toplum düzeninin iç dışlaşmaz iç gelişmeleri yeniden üretiliyor, ama her safetarda başka, yeni bir ~~teknik~~ üretiliyor.

Bununla birlikte, bilimsel-teknik devrimin yeni teknolojik aşaması henüz iyice bağındadır, bunun kapitalist tarafa kullanılmasının yol açtığı sonuçlar/daha sonra görülecektir. Bu sorunun teorik temellerinin araştırılması da henüz yeni başlamaktadır. Kapitalizmin genel bunalımının sürekli derinleştiği ~~kanaklık~~ şeklindeki alışlagelmiş formülün ardında, ilk defa olarak, üretim tarzındaki süreçlerin özü net olmayan bir şekilde görülmeye başlıyor, politik öngörü olarak ise hiçbir şey söylenmemektedir.

Süreçler hakkında bilgi edinilmesinde yeni bir niteliğe ulaşılmasını güçleştiren bir başka şey ise, reel sosyalizmin teknolojik gelişmede şimdiye kadar kapitalizmin gerisinde kalması oldu. Bu geri kalmışlığı üstesinden gelmenin önkoşulları, sosyalist toplumun devrimci yenilenmesi niteliksel bakımdan yeni bir duruma geçmesi sırasında oluyuyor. Toplumsal bir alternatif arayışlara yardımcı olacak olan, bu geleceğin toplumdur, sosyalizmin daha yüksek bir tipidir.

Konuşmamda, kapitalizmin yasallıklarının özellikle tehlikeli iki belirtisini saptadığımı farkına varmışsınızdır. Bu iki tehlikeli belirti, militaristleşme ve geliştirmekte olan ülkelerle eşitsiz değişimdir. Ama bun-

lar ancak, ilgili devlet politikalarının uygulanmasıyla mümkündür. Ve, "Sovyet tehdidi" korkusu sürdükçe, önde gelen ulusal çıkarlar ve ikinci derecede çıkarlar olduğu kanısı, dünya politikasında ve ekonomisinde "özneler" ve "nesneler" olduğu, yani yenisömürgeciliğe bir alan bulunduğu kanısı kafalarda durdukça, bu politika batıda desteklenecektir.

Bizdeki yenilenmenin uluslararası alanda π yol açtığı bütün sonuçlar "Sovyet tehdidi" korkusunu bir kenara itiyor ve militarizm politik haklılığını yitiriyor. Kaynakların silahlanma için çarçur edilmesi ne kadar kabul edilemez ve felaketengiz birşeyse, ekolojik tehlike ve, bilimsel-teknik devrimin yeni aşamasında eskisine göre bambaşka boyutlarda bir sorun durumuna gelen, gittikçe artan işsizlik de gittikçe belirginleşiyor. Silahlanmanın getirdiği aşırı yükler, astronomik devlet borçları ve hegemonyacı ekonomik bencilik karşısında dayanamayan finans sisteminden de tehlike işaretleri geliyor.

Öte yandan, içinde bulunduğumuz aşamada "Üçüncü Dünya"da oluşmakta olan -Üçüncü Dünya teriminin anlamı konusunda, benden önceki konuşmacı Ram R. Ram ile aynı kanıdayız- yeni kurtuluş itikisi, gelişmekte olan ülkeler uluslararası ekonomik ilişkilerde eşit haklı bir statü elde etmedikleri takdirde, yeni bir uluslararası ekonomik düzen fikrinin gerçekleştirilmesine girilmediği takdirde ve "gelişme için silahsızlanma" görüşü pratikte yerine getirilmeğe bağlanmadığı takdirde, patlama tehlikesi gösteriyor.

Uygarlığın olması ya da olmaması sorusunu soran, dünyada olup biten herşeyi etkileyen/ ^{"kritik kütle"nin} ~~eleştirici yığın~~ın oluşması π konusundaki dünya çapındaki süreç de aynı doğrultularda ilerliyor.

Bugün artık dünyanın gelişmesi sadece, birbirine karşı iki toplumun sal sistemin mücadelesi açısından değerlendirilemez. Bu gelişmenin diyalektiği kendisini, çok sayıda faktörün birliği, çatışması, yarışması ve karşılıklı etkileşimi olarak gösteriyor. Bu farklı toplumların karşılıklı etkileşimi içersinde, her bir toplum ~~karşı~~ varolma sınavından geçmektedir. ~~Kuşkusuz~~ Kuşkusuz ki bu, hiçbir şekilde, birleşme, hiçbir ~~şekilde~~ şekilde konverjans anlamına gelmemektedir.

Sosyalizmin gerçek değerlerinin ~~xxxxxx~~ tek bir virgülünden vazgeçmeyeceğiz. Tam tersine, bu değerleri zenginleştireceğiz ve bu arada, düzenimizin insancıl ~~xxxxxx~~ anlamını çarpıtmış olan herşeyden kendimizi kurtaracağız. Böyle yapmakla, hiç de sınıf karşıtıımızın bizi "bağrına basmasını" amaçlamıyoruz. Buna hiçbir şekilde ihtiyacımız yok. Bizim hesabımız, yaşamın sınıf karşıtıımızı gerçekleri hesaba katmağa, ~~xx~~ hepimizin aynı sandalda yer aldığımızı ve sandalın alabora olmamasını sağlayacak şekilde davranmamız gerektiğini kavramaya zorlamasıdır.

Bu gidiş sırasında, sosyalizm için, bir toplum düzeni olarak sınıf çıkarları ile ~~xxxxxx~~ insanlığın genel çıkarları, deyim yerindeyse, eriyip bütünleşiyorlar. Kapitalizm için de, yanyana yaşamaktan ve yarışmadan başka akılcı yol yoktur.

Ekolojik bir "enfarktüs" tehlikesi ancak birlikte zayıflatılabilir ve engellenebilir. Bu sorun uzun zamandan beri uluslararası bir sorun durumuna gelmiş tir. Tek başına enerji sorunu hiç de köklü bir şekilde ~~xxxxxx~~ ^{dünya} ⁱⁿ ~~xxxxxx~~ ve denizlerin/zenginlikleri ise hiçbir şekilde kullanıma açılmaz. Nihayet, dünya çevresindeki uzayın yüksekliklerinde, daha uzaklarda güneş çevresindeki uzayda ve yıldızlar aoununda ~~xxxxxx~~ ((kozmosunda)) adımlar atmak için, insanlığın kollektif aklına ihtiyaç vardır.

Bu anlamda, günümüz ilerici güçlerinin uluslararası sorumluluğunun olağanüstü yüksek olduğu görülmektedir. Bu güçler arasında komünist hareket de saygın ve yüksek değer biçilen bir ^{yer} tutmaktadır ve tutacaktır.

SBKP'nin temsilcisi olarak, önceki günlük konuşmamda bu konuda ~~xxxxxx~~ ^{öy}lemiş olduklarıma birkaç söz eklemek istiyorum. Günümüz dünyasındaki pekçok şey gibi, komünist hareketin de bir yenilenmeye, niteliksel değ ⁱşikliklere ihtiyacı var.

Komünist hareketin sadece ulusal değil, ^{özü} gereği uluslararası bir güç olması bugün özellikle önemlidir. Günümüz insanlığının böylesi bir güce ivedi olarak ihtiyacı vardır. SBKP'ye gelince, SBKP, planlarını ve ülke içiyle ilgili etkinliklerini uluslararası bağlamı dışarıda bırakarak ya da hiç de, bunların bizimle fikir ve amaç birliği yapanlar için ve tüş

ilerici güçler için taşıdığı ya da taşıyabileceği önemden kopuk bir şekilde hazırlamıyor. Durgunluk döneminde sosyalizmin uluslararası alandaki etkisinin nasıl zayıfladığı bizim kendimize indirilmiş sert bir darbe oldu. Böyle bakıldığında, SSCB'de yenilenme bu görüş açısından da olgunlaşmıştı. Yeni aşamadaki işimizin öneminin, sadece dünya çapında ekonomi ve politika açısından değil, aynı zamanda sosyalizm, demokrasi ve ilerleme güçlerinin moral desteği açısından da tam bilincindeyiz.

~~faaliyetlerimiz~~

Ama, ülkelerimizde birbirlerine koşturarak giden faaliyetler yeterli değildir. Kuşkusuz ki modern biçimlerde olacak bir birlikte faaliyet de gereklidir. Dayım yerindeyse, ilerici güçler arasında daha yetkinleşmiş bir karsılıklı ilişkiler kültürü ~~de~~ zorunludur. Bu, bütün çokyanlı deneyimlerin toplanmasını ~~ve~~ olanaklı kılacak ve çevrenin bütün çokyanlılığı ve gelişkililiği ile anlaşılmasına hizmet edecek bir kültürdür. "Herşeyi bilirim kabalığı", yeni sorunları kavrayamama korkusuyla akrabadır. Öteki görüşleri kısa yoldan reddetme konusundaki ~~kanıksanmış~~ kemikleşmiş alışkanlıktan ileri gelir. Bu şekilde hiçbir diyaloga, hiçbir yaratıcı tartışmaya varılamaz, ve özellikle önemli olanı, bu arada davaya zarar verilir.

bütün

Marks ve Engels tarafından hazırlanmış/tezleri bu yüzyılın başında emperyalizm çığına dogmatik bir şekilde ~~kaynak~~ aktarmak ne kadar az olanaklı idiye, günümüzü ~~ellili~~, altmış lı ve hatta kimi zaman otuzlu yıllardan kalma postüla'larla ((kanıtlanamamış tezlerle)) değerlendiren benzeri bir yönetime ^{da o kadar} baş vurmak/daha ~~az~~ ¹ az olanaklıdır. Gerekli olan, birden öncekilerin insanlığının toplumsal kurtuluş u adına yaratmış oldukları teorik miras üzerinde yeni bir şekilde derinlemesine düşünmektir. Böylece bir derinlemesine düşünme, yeni gerçekleri doğru bir şekilde tahlil etmeyi ve bundan en uygun politik sonuçlara çıkartmayı olanaklı kılar.

Uzlaşmaz gelişmeler içeren topluma ve yeryüzündeki çatışma ve gerginliğe programatik bir alternatif aranması , pek çok soruna cevap bulmayı da beraberinde getirecektir. Partimiz, partinin teorik ve bilimsel

güçleri, bu sorunları ciddi bir şekilde tartışmaya başladılar. Ve bu işi, başka bir zamanın ve başka yaratıcı etkinlik olanaklarının bir ürünü olan düşünce ve şemalardan arınmış olarak yapıyorlar.

Biz sadece kardeş partileri, komünistleri değil aynı zamanda sosyalistleri, sosyaldemokratları ve Labour'cuları (işçi partileri), onların yanı sıra, öteki politik düşünce ve davranış doğrultularının temsilcilerini, insan ruhunun yarattığı şeylere kıymet veren ve bunlar gelecek kuşaklar için koruyup kullanmak isteyen herkesi işbirliğine ve birlikte arayışa çağırıyoruz. Uygarlığın yenilenmesi ile insanlığın yaşamını sürdürmesi görevinin içiçe geçtiği yeni durumun anlaşılması için bu iş dirimsel önemdedir.

Yeni düşünce aynı zamanda yeni bir moral ve yeni bir psikoloji anlamına geliyor. Yeni düşünce, ülkesinin yurttaş ı olarak, partisinin üyesi olarak her bir insanın eskiden beri alışlagelmiş ~~ulusal~~ ilerici ulusal hareketten birisi olarak kalmasına, ama aynı zamanda, bir bütün olarak dünyanın nasıl görüldüğü gerektiğinin ve herşeyden önce dünyanın varolması gerekip gerekmediğinin konusundaki sorumluluğunun bilincinde olmasına yöneliktir.